

.....
Imię i Nazwisko , Pesel
.....

Adres
.....

INFORMACJA DLA OSÓB REJESTRUJĄCYCH SIĘ W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY

Część A. OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA OSOBY REJESTROWANEJ w PUP jako bezrobotnej lub innej osoby poszukującej pracy, określa ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018r., poz.1265 ze zm.) oraz przepisy wykonawcze do tejże ustawy.

ROZDZIAŁ I. REJESTRACJA W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY

1. Bezrobotny zgłasza się, w celu dokonania rejestracji, do Powiatowego Urzędu Pracy, właściwego ze względu na zameldowanie w miejscu pobytu stałego lub czasowego, a jeżeli nie jest zameldowany – do PUP, na którego obszarze działania przebywa (§ 2 ust. 1pk 1 rozp. I) lub wypełnia wniosek o dokonanie rejestracji za pośrednictwem formularza elektronicznego, dostępnego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw pracy lub za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej, o której mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. Nr 64 poz. 565 z późn. zm.).
2. Poszukujący Pracy zgłasza się w celu dokonania rejestracji do wybranych powiatowych urzędów pracy lub wypełnia wniosek o dokonanie rejestracji za pośrednictwem formularza elektronicznego, dostępnego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw pracy lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej.
3. Osoba, która nie jest zameldowana lub posiada zameldowanie na pobyt stały jako bezrobotna w innej miejscowości niż miejsce zameldowania na pobyt czasowy, przy dokonaniu rejestracji składa oświadczenie, że nie jest zarejestrowana w innym PUP jako bezrobotna (§ 5 ust. 3 rozp.I).
4. Rejestracja bezrobotnego w urzędzie pracy wyłącza możliwość rejestracji w tym samym urzędzie pracy jako poszukującego pracy oraz posiadania takiego statusu przez okres posiadania statusu bezrobotnego.
5. Rejestracja bezrobotnego oraz poszukującego pracy następuje z dniem, w którym osoba:
  - zgłosiła się do powiatowego urzędu pracy- po poświadczeniu przez nią własnoręcznym podpisem przekazanych przez nią danych i złożeniu, w obecności pracownika PUP i pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań oświadczenia o prawdziwości przekazanych danych oraz o zapoznaniu się z warunkami zachowania statusu,
  - złożyła wniosek, o którym mowa w wyżej w pkt. 1 i 2- po opatrzeniu go i załączonych do wniosku zeskanowanych dokumentów oraz oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, z zachowaniem zasad przewidzianych w przepisach o podpisie elektronicznym, podpisem osobistym weryfikowanym za pomocą ważnego certyfikatu podpisu osobistego, o którym mowa w przepisach o dowodach osobistych.
6. Osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotna lub poszukująca pracy bądź cudzoziemiec ubiegający się o zarejestrowanie jako bezrobotny lub poszukujący pracy może, przed zgłoszeniem się w powiatowym urzędzie pracy, przekazać do tego urzędu wymagane dane oraz informacje, za pośrednictwem dostępnego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw pracy lub za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej.
7. Po przekazaniu przez osoby, o których mowa w pkt 6 niniejszej informacji, wymaganych danych, powiatowy urząd pracy wyznacza termin stawiennictwa w urzędzie, nie dłuższy niż 7 dni roboczych od dnia przekazania danych w sposób określony w pkt 6 niniejszej informacji, w celu dostarczenia wszystkich wymaganych na potrzeby rejestracji dokumentów i dokonania rejestracji.
8. W przypadku niestawiennictwa w powiatowym urzędzie pracy w terminie, o którym mowa w pkt 7 niniejszej informacji, dane przekazane przez osoby, o których mowa w pkt 6 niniejszej informacji, w sposób określony w pkt 6 niniejszej informacji są usuwane z systemu teleinformatycznego publicznych służb zatrudnienia, zwanego „systemem psz”.
9. Osoba rejestrująca się przedkłada do wglądu pracownikowi PUP dokonującemu rejestracji (§ 5 ust. 1-4 rozp I):
  - 1) dowód osobisty lub inny dokument tożsamości;
  - 2) dyplom, świadectwo ukończenia szkoły lub świadectwo szkolne albo zaświadczenie o ukończeniu kursu lub szkolenia;
  - 3) świadectwo pracy oraz inne dokumenty niezbędne do ustalenia jej uprawnień;
  - 4) dokument stwierdzający przeciwwskazania do wykonywania określonych prac, jeżeli taki dokument posiada;
  - 5) osoba niepełnosprawna, oprócz dokumentów o których mowa w pkt. 1 – 4, przedkłada dokument potwierdzający stopień niepełnosprawności;
10. Osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny w trybie określonym w pkt 1 niniejszej informacji składa wniosek o dokonanie rejestracji, załącza zeskanowane dokumenty, o których mowa w pkt 9 niniejszej informacji, wskazuje właściwy urząd pracy oraz opatruje wniosek:
  - bezpiecznym podpisem elektronicznym,
  - podpisem potwierdzonym profilem zaufanym elektronicznej platformy usług administracji publicznej,
  - podpisem osobistym.
11. Osoba zarejestrowana zawiadamia w terminie 7 dni PUP o wszelkich zmianach danych zawartych w karcie rejestracyjnej (§ 8 ust. 9 rozp. I).
12. Rejestracji nie dokonuje się w przypadku nie przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 1 – 3 i ust. 2 i 3 rozp. I, lub odmowy złożenia podpisu na karcie rejestracyjnej przez osobę rejestrującą się. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Starosta może wyrazić zgodę na rejestrację osoby nie posiadającej kompletu dokumentów (§ 8 ust. 5 rozp. I).
13. Rejestracja osoby o której mowa w art.64 rozp. Rady (EWG) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L 166 z 30.04.2004 z późn.zm), zwanego dalej „rozporządzeniem 883/2004”, przyjeżdżająca do Rzeczypospolitej Polskiej w celu poszukiwania pracy, zwana dalej „osoba transferującą zasilek dla bezrobotnych z innego państwa”, może być zarejestrowana jako poszukująca pracy tylko w jednym, właściwym PUP. Rejestracja następuje po przedłożeniu odpowiednich dokumentów o których mowa w pkt. 9 oraz poświadczeniu przez nią własnoręcznym podpisem prawdziwych danych i oświadczeń zamieszczonych na karcie rejestracyjnej (§ 2 ust.3 rozp.).
14. Bezrobotnego albo poszukującego pracy wyłącza się z rejestru bezrobotnych i poszukujących pracy w przypadku utraty odpowiednio statusu bezrobotnego albo poszukującego pracy.

ROZDZIAŁ II. STATUS BEZROBOTNEGO (art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy)

Status bezrobotnego ma osoba, która:

1. Nie jest zatrudniona, tzn. nie wykonuje pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o prace nakładczą;
2. Nie wykonuje innej pracy zarobkowej, tzn. nie wykonuje pracy lub nie świadczy usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy uaktywniającej albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych.
3. Jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia:

- w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej;
  - w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy – w przypadku osoby niepełnosprawnej, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia;
4. Nie uczy się w szkole z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych.
  5. Ukończyła 18 lat;
  6. Nie ukończyła 60 lat - kobieta lub 65 lat – mężczyzna;
  7. Nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę min. wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego.
  8. Nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanej przez zagraniczny organ rentowy w wysokości co najmniej najniższej emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, o której mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
  9. Nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16 poz. 93, z późn. zm.) o powierzchni użytków rolnych powyżej 2ha przeliczeniowych lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.
  10. Nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie;
  11. Nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
    - zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo
    - nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej;
  12. Nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.
  13. Nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
  14. Nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
  15. Nie pobiera na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
  16. Nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego;
  17. Nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
  18. Nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłku dla opiekuna.
  19. Zarejestrowała się we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego – PUP lub gdy nie jest w ogóle zameldowana – w PUP na którego obszarze działania przebywa.
  20. Decyzje o pozbawieniu statusu bezrobotnego oraz decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.
  21. Nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego :
    - wykonywanie przez wolontariuszy świadczeń odpowiadających świadczeniu pracy na zasadach określonych przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli wolontariusz przedstawi właściwemu PUP porozumienie z korzystającym,
    - odbywanie praktyki absolwenckiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lipca 2009r o praktykach absolwenckich (Dz.U. nr 127, poz.1052), jeżeli praktykant przedstawi właściwemu PUP umowę o praktykę absolwencką.

ROZDZIAŁ III. UTRATA STATUSU BEZROBOTNEGO (art. 33 ust. 4 ustawy)

Zarejestrowana osoba traci status bezrobotnego, gdy:

1. Nie spełnia warunków określonych w rozdziale II niniejszej informacji;
2. Nie wyraził zgody na ustalenie profilu pomocy. Pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w części III pkt 5.
3. Otrzymał/a pożyczkę z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej albo otrzymał pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 61e pkt 2 lit. a, albo otrzymał jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt. 2 ustawy. Utrata statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności;
4. Otrzymał/a jednorazowe środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Utrata statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub wniesieniu wkładu.
  - 4a. Rozpoczął/a realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym lub podpisał/a kontrakt socjalny, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt. 2. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia następnego po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego.
5. Odmówił/a bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres:
  - 120 dni w przypadku pierwszej odmowy
  - 180 dni w przypadku drugiej odmowy
  - 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy.

Liczbę odmów oblicza się od dnia 01.02.2009 r.

- 5a. Odmówił/a poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres wskazany w pkt. 5.
6. Odmówił/a bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt. 5. Liczbę odmów oblicza się od dnia 01.02.2009r.
7. Nie stawiał/a się w PUP w wyznaczonym terminie i nie powiadomiła w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa. Pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia niestawienia na okres wskazany w pkt 5, w zależności od liczby niestawiennictw. Liczbę niestawiennictw oblicza się od dnia 01.02.2011r.
8. Złożył/a wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego;
9. Po skierowaniu nie podjął/a szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w

ustawie. Utrata statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w pkt. 5.

10. Pozostaje niezdolna/y do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni. Za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych. Utrata statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90 dniowego.
11. Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego:
  - kobiety po urodzeniu dziecka,
  - bezrobotnego po przyjęciu dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej- z uwagi na brak zdolności do podjęcia zatrudnienia spowodowany opieką nad tym dzieckiem przez okres, przez który przysługiwałby im, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samego bezrobotnego.
12. Nie przedstawił/a zaświadczenia o niezdolności do pracy w skutek choroby lub opieki nad dorosłym członkiem rodziny, o którym mowa w art. 80 ust.2 ustawy tj. na druku określonym odrębnymi przepisami (zaświadczenie lekarskie ZUS ZLA). Utrata statusu bezrobotnego następuje z pierwszym dniem niezdolności do pracy.
13. Z własnej winy przerwał/a szkolenie, staż, realizację indywidualnego planu działania lub wykonywanie prac społecznie użytecznych lub inną formę pomocy określonej w ustawie. Utrata statusu następuje od dnia przerwania na okres wskazany w pkt. 5.
14. Z własnej winy przerwał/a program przygotowania zawodowego dorosłych, nie przystąpił/a do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego. Utrata statusu następuje od dnia przerwania programu lub nieprzystąpienia do egzaminu na okres 6 miesięcy (art. 53h ust. 2).
15. Z własnej winy przerwał udział w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej. Pozbawienie statusu następuje na okres wskazany w pkt. 5.
16. Nie stawiała się w PUP właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania (art. 73 ust. 2a).

ROZDZIAŁ IV. OBOWIĄZKI BEZROBOTNEGO

1. Przymiowanie propozycji odpowiedniej pracy, a w przypadku jej braku innej formy pomocy określonej w ustawie. Odpowiednią pracą jest zatrudnienie lub inna praca zarobkowa, która podlega ubezpieczeniom społecznym i do wykonywania których bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe lub może je wykonywać po uprzednim szkoleniu albo przygotowaniu zawodowym dorosłych, a stan zdrowia pozwala mu na ich wykonywanie oraz łączny czas dojazdu do miejsca pracy i z powrotem środkami transportu zbiorowego nie przekracza 3 godzin, za wykonywanie których osiąga miesięczne wynagrodzenie brutto, w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy (art. 2 ust. 1 pkt. 16).
2. Wyrażenie zgody na ustalenie profilu pomocy- zakresu form pomocy dostosowanych do potrzeb bezrobotnego.
3. Zgłaszanie się do PUP w wyznaczonym przez Urząd terminie w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez Urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez Urząd w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (art. 33 ust. 3).W przypadku bezrobotnego będącego dłużnikiem alimentacyjnym w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wyznaczony termin nie może być dłuższy niż 90 dni (art.33 ust.3). W przypadku nie stawiania się w wyznaczonym terminie w ciągu 7 dni, powiadomić PUP o uzasadnionej przyczynie niestawiennictwa (art. 33 ust. 4 pkt. 4);
4. Odbywanie przez bezrobotnego praktyki absolwenckiej stanowi uzasadnioną przyczynę niespełnienia obowiązku, o którym mowa w ww. pkt (art.33 ust.3a);
5. Poddanie się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie (art. 33 ust. 4);
6. Bezrobotny obowiązany jest do zwrotu kosztów szkolenia, stażu, kosztów przygotowania zawodowego dorosłych w przypadku nie ukończenia lub przerwania z własnej winy szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub nie przystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego z wyjątkiem gdy przerwanie szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub nie przystąpienie do egzaminu było podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (art. 41 ust. 6, art. 53 ust. 6 art. 53h ust. 1);
7. Bezrobotny jest obowiązany zawiadomić PUP w ciągu 7 dni o podjęciu zatrudnienia, lub innej pracy zarobkowej lub o złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku (art. 74 ustawy). Bezrobotny, który podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą bez powiadomienia o tym właściwego PUP, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 zł. (art. 119 ust. 2 ustawy);
8. Bezrobotny biorący udział w szkoleniu bez skierowania Starosty finansowanym z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych, organizowanych przez inny podmiot niż PUP ma obowiązek powiadomić PUP o udziale w szkoleniu w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia szkolenia;
9. Bezrobotny, który w okresie krótszym niż 10 dni przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia nie zostaje pozbawiony statusu bezrobotnego, jeżeli o zamierzonym pobycie lub pozostawaniu w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia zawiadomił PUP. Zasiłek za ten okres nie przysługuje (art. 75 ust. 3). Całkowity okres zgłoszonego pobytu za granicą oraz braku gotowości do pracy z innego powodu nie może przekroczyć łącznie 10 dni w okresie 1 roku kalendarzowego;
10. Bezrobotny jest obowiązany do składania lub przysyłania PUP pisemnego oświadczenia o przychodach pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia jego uprawnień, do świadczeń przewidzianych w ustawie w terminie 7 dni od dnia uzyskania przychodów. W razie nie dokonania tych czynności zasiłek lub inne świadczenia z tytułu bezrobocia przysługują od dnia złożenia oświadczenia i innych wymaganych dokumentów (art. 75 ust. 6);
11. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, obowiązana jest do zwrotu w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazana od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne (art. 76 ust. 1 ustawy). Za niezależnie pobrane świadczenie pieniężne uważa się (art. 76 ust. 2 ustawy):
  - 1) świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach;
  - 2) świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez osobę pobierającą to świadczenie;
  - 3) zasiłek, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy, wypłacone osobie za okres za który nabyła prawo do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 78 ustawy;
  - 4) świadczenie przedemerytalne wypłacone w kwocie zaliczkowej jeżeli organ rentowy odmówił wydania decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego;
  - 5) koszty szkolenia, w przypadku określonym w art. 41 ust. 6 ustawy;
  - 5a) koszty przygotowania zawodowego dorosłych, w przypadku określonym w art. 53h ust. 1;
  - 6) zasiłek wypłacony za okres, za który, w związku z orzeczeniem sądu wypłacono wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę;
  - 7) świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionegoKwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

12. Osoba, która ma zamiar zmienić miejsce zameldowania lub pobytu informuje PUP, w którym jest zarejestrowana osobiście lub za pośrednictwem formularza elektronicznego, o terminie tej zmiany i składa wniosek o przesłanie odpisów karty rejestracyjnej oraz innych dokumentów do PUP właściwego ze względu na planowane miejsce zameldowania lub pobytu (§ 10 ust. 1 rozp. I);
13. PUP przesyła odpisy karty rejestracyjnej wraz z dokumentami i wyłącza z rejestru bezrobotnych kartę rejestracyjną osoby o której mowa w pkt. 11 (§ 10 ust. 1 rozp. I);
14. Osoba, która zmieniła zameldowanie lub miejsce pobytu, zgłasza się w PUP właściwym dla aktualnego miejsca zameldowania lub pobytu, w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania lub pobytu (§ 10 ust. 3 rozp. I);
15. W przypadku czasowej niezdolności do pracy w skutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny, bezrobotny obowiązany jest zawiadomić PUP w terminie 2 dni od daty wystawienia zaświadczenia lekarskiego o niezdolności do pracy na druku ZUS ZLA oraz dostarczyć to zaświadczenie w terminie 7 dni od dnia jego wystawienia do PUP. Druk ZUS ZLA nie stosuje się do osób odbywających leczenie w zakładach lecznictwa odwykowego (art.33 ust.4 pkt 9 i art. 80 ust.2 ustawy oraz § 7 ust.2 rozp. II) ;

ROZDZIAŁ V. UTRATA PRAWA DO ZASIŁKU (art.75 ust.1 ustawy)

1. Bezrobotnemu nie przysługuje prawo do zasiłku lub uzyskuje do niego prawo po określonym w ustawie okresie gdy:
  - 1) Odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie.
Zasiłek nie przysługuje przez okres:
    - 120 dni w przypadku pierwszej odmowy
    - 180 dni w przypadku drugiej odmowy
    - 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy.
 Liczbę odmów oblicza się od dnia 01.02.2009 r. (art. 75 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 pkt. 1)
  - 2) Po skierowaniu nie podjął szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w ustawie. Zasiłek nie przysługuje przez okres wskazany w pkt. 1 (art. 75 ust. 1 pkt 1a i ust. 2 pkt. 1)
  - 3) W okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w PUP rozwiązał stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron, chyba, że porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy albo rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub pracownik rozwiązał umowę o pracę w trybie art. 55 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – kodeks pracy. Zasiłek nie przysługuje przez okres 90 dni (art. 75 ust. 1 pkt.2 i ust. 2 pkt. 2)
  - 4) W okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w PUP spowodował rozwiązanie ze swojej winy stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia – zasiłek nie przysługuje przez okres 180 dni (art. 75 ust. 1 pkt. 3 i ust. 2 pkt. 3 ustawy).
  - 5) Otrzymał przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej, zasiłkowej, pieniężnej po zasiłku socjalnym, jednorazowej odprawy warunkowej lub odprawy pieniężnej bezwarunkowej – zasiłek nie przysługuje przez ten okres (art. 75 ust. 1 pkt. 4 i ust. 2 pkt. 4 ustawy);
  - 6) Otrzymał odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę – zasiłek nie przysługuje przez ten okres (art. 75 ust. 1 pkt. 5 i ust. 2 i pkt. 4 ustawy);
  - 7) Jeżeli w okresie krótszym niż 10 dni przebywał za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia jeżeli zawiadomił o tym PUP – zasiłek za ten okres nie przysługuje. Całkowity okres pobytu za granicą oraz braku gotowości do pracy z innego powodu nie może przekroczyć łącznie 10 dni w okresie jednego roku kalendarzowego.
  - 8) zarejestrował się jako bezrobotny w okresie, zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej, zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej- zasiłek nie przysługuje przez okres 90 dni;
  - 9) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania grant, świadczenie aktywizacyjne albo dofinansowanie wynagrodzenia, przed upływem okresów określonych odpowiednio w art. 60a ust. 4, art. 60b ust. 2 oraz art. 60d ust. 2.
  - 10) Pobiera stypendium z tytułu odbywania szkolenia (art. 41 ust. 1a), stażu (art. 53 ust. 6) lub przygotowania zawodowego dorosłych (art. 53g).
  - 11) Odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięczne świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;
2. Okres pobierania zasiłku ulega skróceniu o czas nie przysługiwania zasiłku z przyczyn wym. w pkt. 1 ppkt 1-10 oraz okresy zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, oraz o okres odbywania stażu, szkolenia, lub przygotowania zawodowego dorosłych, przypadających na okres w którym przysługiwałby zasiłek.
3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia (art. 49 pkt. 3 ustawy) po upływie 6 miesięcy od dnia zarejestrowania w PUP mogą ubiegać się o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, jeżeli spełniają warunki do nabycia tego świadczenia, określone w odrębnych przepisach (art. 58 ustawy);
4. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w PUP jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, pobierania po ustaniu zatrudnienia zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego, oraz o okresy o których mowa w części V pkt. 1 i 2. Przepisy o których mowa w części V pkt. 4 stosuje się w przypadku (art. 73 ust. 6):
  - bezrobotnych rejestrujących się po odbyciu szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP,
  - powołania i zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej, zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej;
5. W przypadku, gdy bezrobotnemu przyznano zasiłek na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art.1 ust 3 pkt 2 lit .a – c ustawy (tj. państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego należących do Unii Europejskiej, państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi), decyzja Starosty o utracie statusu bezrobotnego oznacza także utratę prawa do zasiłku (art.33 ust 4f ustawy).
6. Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku przysługuje prawo wyboru tego świadczenia (art.41 ust 1b ustawy).

ROZDZIAŁ VI. TRANSFER ZASIŁKU

Osoba bezrobotna posiadająca prawo do zasiłku, może wyjechać do innego kraju Członkowskiego UE w celu poszukiwania w nim pracy i otrzymywać w tym kraju zasiłek dla bezrobotnych maksymalnie przez okres 3 miesięcy w wysokości ustalonej przez PUP w Polsce (6 miesięcy za zgodą Wojewódzkiego Urzędu Pracy). Osoba taka powinna pozostawać do dyspozycji PUP właściwego ze względu na miejsce zamieszkania minimum w ciągu ostatnich 4 tygodni przed dniem wyjazdu. Bezrobotny musi złożyć wniosek o wydanie formularza PD U2 do Wojewódzkiego Urzędu Pracy, odpowiedniego ze względu na miejsce zamieszkania, minimum na 7 dni przed terminem zaplanowanego wyjazdu wraz z zaświadczeniem z PUP potwierdzającym datę rejestracji. Następnie bezrobotny obowiązany jest do zarejestrowania się w ciągu

7 dni od daty wyjazdu w urządzenie zatrudnienia w kraju, w którym poszukuje pracy. Z transferu zasiłku bezrobotny może skorzystać tylko raz pomiędzy dwoma okresami zatrudnienia (art. 64 Rozporządzenia 883/2004 EWG).

ROZDZIAŁ VII. STATUS POSZUKUJĄCEGO PRACY

Poszukujący pracy- oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1-3 ustawy, lub cudzoziemca- członka rodziny obywatela polskiego, poszukujących zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy.

Osoba zarejestrowana jako poszukujący zawiadamia powiatowy urząd pracy osobiście albo za pośrednictwem formularza elektronicznego o wszelkich zmianach w danych przekazanych w trakcie rejestracji oraz złożonych w oświadczeniach, w terminie 7 dni od dnia ich wystąpienia.

ROZDZIAŁ VIII. UTRATA STATUSU POSZUKUJĄCEGO PRACY (art. 33 ust. 4a)

Zarejestrowana osoba traci status poszukującego pracy, gdy:

1. Nie utrzymuje kontaktu z PUP co najmniej raz na 90 dni w celu potwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie (na okres 120 dni po upływie 90 dni od dnia ostatniego kontaktu z powiatowym urzędem pracy).
2. Nie stawił/a się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie, który został ustalony między poszukującym pracy a tym urzędem i nie powiadomił/a w terminie 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa (na okres 120 dni od dnia niestawiennictwa).
3. Nie podjęła przygotowania zawodowego dorosłych albo nie podjęła lub przerwała indywidualny plan działania, szkolenie, studia podyplomowe, o których mowa w art.42a ustawy, albo uczestnictwo w programie specjalnym lub nie przystąpiła do egzaminu, o którym mowa w art. 40 ust 3a ustawy (na okres 120 dni od następnego dnia po dniu zaistnienia zdarzenia).
4. Złożyła wniosek o rezygnację z pomocy określonej w ustawie świadczonej przez powiatowy urząd pracy (na okres 120 dni od dnia zaistnienia zdarzenia).
5. Pobierała w Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach określonych w przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt. 2 lit. a-c, (transfer) zasiłek dla bezrobotnych nabyty w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt. 2 lit. b i c oraz opuściła terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub została pozbawiona tego zasiłku przez właściwą instytucję tego państwa. Pozbawienie statusu poszukującego pracy następuje od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w tym przepisie.

W przypadku pozbawienia statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy na wskazany okres ponowne nabycie statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy może nastąpić w wyniku ponownej rejestracji, po upływie tego okresu, przy spełnieniu warunków zawartych w ustawie do ich nabycia (art.33 ust 4c ustawy).

Część B INFORMACJA O FORMACH POMOCY DLA OSÓB ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY OKREŚLONE W USTAWIE O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY.

ROZDZIAŁ I. USŁUGI RYNKU PRACY.

1. POŚREDNICTWO PRACY (art. 36 ustawy).

Podstawową usługą realizowaną przez Powiatowy Urząd Pracy jest pośrednictwo pracy, polegające w szczególności na:

- 1) udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- 2) pozyskiwaniu ofert pracy,
- 3) upowszechnianiu ofert pracy,
- 4) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy,
- 5) informowaniu o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
- 6) inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami,
- 7) współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania,
- 8) informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Pośrednictwo pracy jest prowadzone nieodpłatnie, zgodnie z zasadami: dostępności usług, dobrowolności, równości i jawności.

W Powiatowym Urzędzie Pracy pośrednictwo pracy jest realizowane przez pośrednika pracy pełniącego funkcję doradcy klienta.

Pośrednik dysponuje krajowymi i zagranicznymi (EURES) ofertami pracy.

Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oferty pracy są udostępniane w formie:

- **otwartej** – dane teledadresowe pracodawcy są podane do publicznej wiadomości,

- **zamkniętej** – brak danych teledadresowych pracodawcy.

Pośrednik Pracy- Doradca Klienta dokonuje profilowania form pomocy dla osoby bezrobotnej. Ustalenie profilu pomocy będzie pozwalało na skorzystanie z instrumentów rynku pracy wymienionych w Rozdziale II.

Oferty pracy zamieszczane są: na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej PUP oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: www.psz.praca.gov.pl.

Ponadto oferty pracy za granicą w ramach EURES oraz informacje o warunkach życia i pracy w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii, Lichtensteinie i Szwajcarii znajdziesz na portalach internetowych WUP oraz: www.eures.praca.gov.pl, www.eures.europa.eu.

2. PORADNICTWO ZAWODOWE (art. 38 ustawy).

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu kariery zawodowej, w szczególności na:

- 1) udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia,
- 2) udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji i zainteresowań oraz uzdolnień zawodowych,
- 3) kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- 4) inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych,
- 5) inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Poradnictwo zawodowe realizowane jest przez doradców zawodowych, pełniących funkcję doradcy klienta.

Doradca zawodowy udziela pomocy w formie indywidualnej i grupowej.

Rolą doradcy jest w szczególności:

1. zmotywowanie klienta do podjęcia działań zmierzających do zatrudnienia,
2. służenie pomocą przy tworzeniu Indywidualnego Planu Działania,
3. udzielanie wskazówek, jak zachować się podczas rozmowy kwalifikacyjnej,
4. wsparcie osób, które czują się bezradne i zagubione.

3. SZKOLENIA ZAWODOWE (art. 40 – 41 ustawy)

W celu dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, zwiększających szanse na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w szczególności w przypadku:

1. braku kwalifikacji zawodowych,
2. konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,

3. utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,

4. braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy

- można zostać skierowanym do odbycia szkolenia. Szkolenia organizowane są w formie szkoleń grupowych lub indywidualnych.

Szkolenia grupowe inicjowane są przez PUP w oparciu o rozeznanie rynku pracy i organizowane według przyjętego planu szkoleń. Plan szkoleń dostępny jest na stronie internetowej PUP, na tablicy ogłoszeń oraz u pośrednika pracy i specjalisty ds. rozwoju zawodowego. W przypadku zainteresowania szkoleniem – składa się kartę kandydata na szkolenie.

Szkolenie indywidualne – o skierowanie na nie występuje się z wnioskiem, uzasadniając celowość odbycia szkolenia. Koszt sfinansowania szkolenia przez Powiatowy Urząd Pracy nie może przekroczyć w danym roku wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia. Szkolenia realizowane są przez jednostki szkolące, posiadające wpis do rejestru instytucji szkoleniowych, w formie kursu, według zaakceptowanego programu nauczania.

W okresie odbywania szkolenia przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy w wysokości 120% zasiłku pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia wynosić będzie nie mniej niż 150 godzin miesięcznie. **W przypadku podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w trakcie szkolenia, ma się prawo do ukończenia tego szkolenia** bez konieczności ponoszenia kosztów. Ponadto od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej do zakończenia szkolenia przysługiwać będzie stypendium w wysokości 20% zasiłku.

Koszt przejazdu poniesiony przez bezrobotnego może być sfinansowany w całości lub części w formie zwrotu.

4. FINANSOWANIE KOSZTÓW EGZAMINU I LICENCJI (art. 40 ust. 3a ustawy)

Na wniosek, Powiatowy Urząd Pracy może sfinansować **do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, koszty egzaminów** umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz **koszty uzyskania licencji** niezbędnych do wykonywania danego zawodu.

5. FINASOWANIE KOSZTÓW STUDIÓW PODYPLOMOWYCH (art. 42a ustawy)

Na wniosek, Powiatowy Urząd Pracy może sfinansować koszty studiów podyplomowych do 100% kosztów, ale nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku, gdy w trakcie odbywania studiów podejmiesz zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą finansowania nie zawieszają się do planowanego terminu ich ukończenia. Za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów przysługuje stypendium, w wysokości 20% zasiłku.

6. POŻYCZKA SZKOLENIOWA (art. 42 ustawy)

Pożyczka na sfinansowanie kosztów szkolenia, w celu umożliwienia podjęcia lub utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, udzielana jest do wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia, na wniosek. Pożyczka jest nieoprowcentowana, a okres jej spłaty nie może przekroczyć 18 miesięcy od ustalonego w umowie dnia zakończenia szkolenia. W przypadku nie wywiązania się z warunków umowy, pożyczka podlega zwrotowi w całości, wraz z odsetkami ustawowymi. Odsetki ustawowe ustala się także od kwoty pożyczki niespłaconej w terminie.

ROZDZIAŁ II. INSTRUMENTY RYNKU PRACY.

1. ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (art. 46 ustawy)

Bezrobotny może otrzymać z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości określonej w umowie, nie wyższej niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia. Jeżeli podejmuje działalność gospodarczą w ramach spółdzielni socjalnej wysokość dotacji nie może przekroczyć 4-krotności przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela lub 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia w przypadku przystąpienia do istniejącej spółdzielni socjalnej.

Warunkiem otrzymania środków jest złożenie odpowiedniego wniosku i podpisanie umowy, w której określa się warunki ich wykorzystania oraz zabezpieczenie zwrotu środków (na wypadek, gdyby nie zostały dotrzymane warunki umowy). Bezrobotny zobowiązany jest do wydatkowania środków zgodnie z celem, na jaki je przyznano, rozliczenia przyznanej dotacji, prowadzenia działalności gospodarczej przez okres minimum 12 m-cy bez jej zawieszania oraz do nie podejmowania zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

2. STAŻ (art. 53 ustawy)

Celem stażu jest umożliwienie osobie bezrobotnej nabycia praktycznych umiejętności do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywany jest na podstawie umowy zawieranej pomiędzy PUP i organizatorem/pracodawcą, według uzgodnionego programu i nie może przekroczyć **6 lub 12 miesięcy**. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% zasiłku wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy. Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż pracodawca jest zobowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu.

3. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH (art. 53a – 53m ustawy)

Przygotowanie zawodowe dorosłych (PZD) realizowane jest w formie **praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych**, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

Nabywanie umiejętności praktycznych obejmuje 80% czasu realizacji programu i realizowana jest u pracodawcy. Pozostałe 20% czasu to nauka teorii, która prowadzona jest u pracodawcy lub w instytucji szkoleniowej.

PRAKTYCZNA NAUKA ZAWODU DOROSŁYCH TRWA od 6 do 12 miesięcy i kończy się egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie.

PRZYUCZENIE DO PRACY DOROSŁYCH trwa od 3 do 6 miesięcy i kończy się egzaminem sprawdzającym nabyte umiejętności.

Przyuczenie do pracy dorosłych może kończyć się egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzanymi przez okręgową komisję egzaminacyjną, jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględnia wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach. W okresie odbywania PZD przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy w wysokości 120% zasiłku. Pracodawca, u którego bezrobotny odbywa PZD jest zobowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania PZD.

4. ZWROT KOSZTÓW PRZEJAZDU (art. 45 ust 1, 3, 4, 5 ustawy)

Na wniosek bezrobotnego Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych i odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego jeżeli osoba spełnia łącznie następujące warunki:

1) na podstawie skierowania z PUP podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego i dojeżdża do tych miejsc,

2) uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ponadto Starosta może dokonać zwrotu kosztów przejazdu w sytuacji skierowania do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego. Ponadto Starosta może zwrócić bezrobotnemu koszt przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne bądź koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie- użytecznych.

5. ZWROT KOSZTÓW ZAKWATEROWANIA (art. 45 ust. 2 ustawy)

Jeżeli osoba:

1) na podstawie skierowania PUP podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem zamieszkania w miejscowości, do której czas dojazdu i powrotu do miejsca stałego zamieszkania środkami transportu zbiorowego wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie,

2) mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości lub w pobliżu miejscowości, w której jest się zatrudnionym, wykonuje się inną pracę zarobkową, odbywa się staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych,

3) uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę

- **może złożyć wniosek o zwrot kosztów zakwaterowania.**

6. ZWROT KOSZTÓW OPIEKI (art. 61 ustawy)

Osoba bezrobotna, samotnie wychowująca co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub została skierowana przez PUP na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie i nie osiągnęła z tego tytułu miesięcznie przychodu przekraczającego wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę - **może złożyć wniosek o zwrot kosztów opieki.**

Zwrot kosztów opieki przysługuje do wysokości nie wyższej niż połowa zasiłku na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty, przysługuje na okres do 6 miesięcy. Na wniosek osoby PUP może wypłacić zaliczkę na refundację kosztów opieki nad dzieckiem. Na powyższych zasadach może nastąpić również refundacja kosztów opieki nad osobą zależną.

7. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE (art. 73a ustawy)

Osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej lub w wyniku skierowania przez PUP uczestnicząca w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego - może zostać skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której zamieszkuje lub przebywa. Prace społecznie użyteczne organizowane są na wniosek gminy, według planu zatwierdzonego na dany rok kalendarzowy. Prace świadczy się w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Osobie wykonującej prace społecznie użyteczne przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,00 zł za godzinę (wysokość świadczenia według stanu na 01.12.2013) wypłacane przez gminę. Świadczenie podlega waloryzacji na zasadach określonych w ustawie. Starosta (PUP) refunduje gminie z Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia.

8. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY (art. 46 ustawy)

Przysługuje pracodawcy będącemu podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy, zamierzającym zatrudnić osobę bezrobotną w pełnym wymiarze czasu pracy i wyposażyć lub doposażyć dla niej miejsce pracy. Refundacja jest w wysokości nie wyższej niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia na 1 stanowisko pracy. Refundacja przysługuje również producentom rolnym oraz niepublicznym szkołom i przedszkolom.

9. REFUNDACJA SKŁADKI ZUS (art. 47 ustawy)

Przysługuje pracodawcy, który zatrudnił skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy, a po upływie 12 miesięcy zatrudnienia bezrobotny jest nadal zatrudniony. Kwota zrefundowanych składek wyniesie - **do 300% wysokości minimalnego wynagrodzenia** obowiązującego w dniu spełnienia warunków.

10. PRACE INTERWENCYJNE (art. 51, art. 56 ustawy)

Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1 pkt 1, obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Pracodawca jest obowiązany, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego **przez okres 3 miesięcy** po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.

Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy, **przez okres do 12 miesięcy**, zwrotu poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego, kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1 pkt 1, obowiązującej w ostatnim dniu każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Pracodawca jest obowiązany, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres objęty refundacją wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne oraz **przez okres 6 miesięcy** po zakończeniu tej refundacji. **Ponadto pracodawca zatrudniający osobę powyżej 50 roku życia zwolniony jest z opłacania składki na Fundusz Pracy.** Działanie niezgodne z umową może skutkować koniecznością zwrotu świadczenia na zasadach określonych w ustawie.

11. ROBOTY PUBLICZNE (art. 57 ustawy)

To zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Pracodawcy przysługuje refundacja w wysokości do 50% przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od tej kwoty.

Bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi mogą zostać skierowani na zasadach robót publicznych do prac niezwiązanych z wyuczonym zawodem, w wymiarze nie przekraczającym połowy wymiaru czasu pracy w instytucjach użyteczności publicznej, oraz organizacjach zajmujących się problematyką kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej. Pracodawcy przysługuje wówczas refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości do połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę.

12. „GRANT” NA UTWORZENIE STANOWISKA PRACY W FORMIE TELEPRACY (art. 60a)

Na podstawie umowy Starosta może przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy ze środków Funduszu Pracy grant na telepracę. Takie wsparcie jest przeznaczone na zatrudnienie skierowanego przez PUP bezrobotnego: rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat lub sprawującego opiekę nad osobą zależną,

który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną.

Grant nie może być przeznaczony na zatrudnienie:

- małżonka pracodawcy lub przedsiębiorcy,
- rodzica pracodawcy lub przedsiębiorcy,
- rodzeństwa pracodawcy lub przedsiębiorcy,
- dziecka własnego lub przysposobionego: pracodawcy lub przedsiębiorcy, małżonka pracodawcy lub przedsiębiorcy, rodzeństwa pracodawcy lub przedsiębiorcy.

Wysokość grantu nie może przekroczyć 6-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu zawarcia umowy, na każdego skierowanego bezrobotnego. Zatrudniający jest zobowiązany do utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy, pod groźbą zwrotu uzyskanego wsparcia.

13. ŚWIADCZENIE AKTYWIZACYJNE (art. 60b)

Świadczenie jest formą wsparcia udzielanego pracodawcy przez Starostę na podstawie umowy. Jest ono przyznawane za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego z PUP bezrobotnego: rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub sprawującego opiekę nad osobą zależną,

który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną.

Świadczenie przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie na każdego skierowanego bezrobotnego albo
- 18 miesięcy w wysokości jednej trzeciej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie na każdego skierowanego bezrobotnego.

Warunkiem jest zatrudnianie bezrobotnego przez okres 6 miesięcy (w razie świadczenia w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę) lub 9 miesięcy (w razie pobierania świadczenia w wysokości 1/3 minimalnego wynagrodzenia za pracę) po upływie okresu pobierania świadczenia. Działanie niezgodne z umową może skutkować koniecznością zwrotu świadczenia na zasadach określonych w ustawie.

14. REFUNDACJA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ZATRUDNIONEGO BEZROBOTNEGO DO 30 ROKU ŻYCIA (art. 60c)

W razie zatrudnienia skierowanego przez PUP bezrobotnego do 30 roku życia, który podejmuje zatrudnienie po raz pierwszy w życiu, pracodawca może otrzymać refundację składek na ubezpieczenie społeczne za tą osobę.

15. DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZENIA ZATRUDNIONEGO BEZROBOTNEGO W WIEKU 50+ (ART. 60d)

W razie zatrudnienia skierowanego przez PUP bezrobotnego powyżej 50 roku życia, pracodawca może uzyskać dofinansowanie do wynagrodzenia tego bezrobotnego. Dofinansowanie przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Maksymalna kwota dofinansowania nie może przekraczać połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, na każdego zatrudnionego bezrobotnego. Warunkiem jest zatrudnianie tej osoby przez okres 6 miesięcy (bezrobotni w wieku od 50 do 60 lat) lub 12 miesięcy (bezrobotni, którzy ukończyli 60 lat) po zakończeniu pobierania dofinansowania.

16. POŻYCZKI NA UTWORZENIE STANOWISKA PRACY ORAZ POŻYCZKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (art. 61e-w)

Pracodawca lub przedsiębiorca może otrzymać ze środków Funduszu Pracy pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej. Pożyczki są udzielane na podstawie umowy, po przedstawieniu kosztorysu dotyczącego tworzonego miejsca pracy lub rozpoczynanej działalności gospodarczej, w wysokości określonej w umowie. Kwota ta nie może być wyższa niż:

- 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia (w przypadku pożyczki na utworzenie stanowiska pracy),
- 20-krotność przeciętnego wynagrodzenia (w przypadku pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej).

Pożyczka jest udzielana na okres wskazany w umowie, nie dłuższy niż:

- 3 lata, bez możliwości karencji w spłacie (pożyczka na stanowisko pracy),
- 7 lat, z możliwością 12 miesięcznej karencji (pożyczka na działalność gospodarczą).

Zabezpieczeniem spłaty pożyczek jest weksel własny in blanco i poręczenie dwóch osób fizycznych, przy czym zamiast poręczenia może zostać wybrana inna forma zabezpieczenia spłaty. Podstawa rozliczenia udzielonego wsparcia są opłacone faktury lub inne równoważne dokumenty księgowe. Pożyczkobiorca musi zwrócić niespłaconą kwotę pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pożyczki, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu, jeżeli zatrudnił na utworzonym stanowisku pracy bezrobotnego lub prowadził działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszył inne warunki umowy. Na zasadach określonych w ustawie istnieje możliwość umorzenia pożyczki. Umorzenia może dokonać minister właściwy do spraw pracy.

17. BON SZKOLENIOWY (art. 66k)

Bon szkoleniowy przyznaje Starosta na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia. Jest on gwarancją skierowania na wskazane przez bezrobotnego szkolenie oraz opłacenia kosztów poniesionych w związku ze szkoleniem. Przyznanie i realizacja bonu następuje na podstawie indywidualnego planu działania i po uprawdopodobnieniu przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Termin ważności bonu określa Starosta. Na zasadach określonych w znowelizowanej ustawie, bonem Starosta finansuje do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty:

- szkoleń,
- niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych,
- przejazdów i zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania.

Koszty ponad limit pokrywa z własnych środków bezrobotny.

18. BON STAŻOWY (art. 66l)

Na podobnych zasadach może być przyznany bezrobotnemu bon stażowy, będący gwarancją skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez ten okres, Starosta wypłaca premię w wysokości 1500 zł. W ramach bonu starosta finansuje koszty:

- przejazdów do miejsca odbywania stażu,
- niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych.

19. BON ZATRUDNIENIOWY (art. 66m)

Bezrobotnemu do 30 roku życia Starosta może przyznać bon zatrudnieniowy, będący dla pracodawcy gwarancją refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu PUP przyznał taką formę wsparcia. W ramach bonu pracodawca jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy (w tym celu pracodawca podpisuje umowę ze Starostą). Przez 12 miesięcy Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Przez następne 6 miesięcy po zakończeniu refundacji, pracodawca jest zobowiązany do zatrudnienia bezrobotnego. Niespełnienie warunków wynikających z podpisanej umowy może skutkować koniecznością zwrotu otrzymanej przez pracodawcę refundacji, na zasadach określonych w znowelizowanej ustawie.

20. BON ZASIEDLENIOWY (art. 66n)

Jest przyznawany bezrobotnemu do 30 roku życia, na podstawie umowy ze Starostą, w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym,
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Fakt zatrudnienia lub podjęcia działalności gospodarczej podlega obowiązkowemu raportowaniu do PUP na zasadach określonych w ustawie, pod groźbą konieczności zwrotu uzyskanego wsparcia.

ROZDZIAŁ III. POZOSTAŁE FORMY POMOCY DLA BEZROBOTNYCH

1. DODATEK AKTYWIZACYJNY (art. 48 ustawy)

Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli:

a) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął/a zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,

b) z własnej inicjatywy podjęło się zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W przypadku, o którym mowa w pkt. "a", dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymanym wynagrodzeniem, nie większej niż 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy, przez okres, w jakim przysługiwałby zasiłek.

W przypadku, o którym mowa w pkt. "b", dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Dodatek aktywizacyjny nie przysługuje w przypadku:

1. skierowania bezrobotnego przez powiatowy urząd pracy do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko pracy, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zostały zrefundowane zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy,
2. podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony lub dla którego wykonywał inną pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem jako bezrobotny,
3. podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego.
4. Przebywanie w trakcie zatrudnienia, na podstawie którego osoba uzyskała prawa do dodatku aktywizacyjnego, na urlopie bezpłatnym.

2. STYPENDIUM Z TYTUŁU PODJĘCIA NAUKI (art. 55 ustawy)

Bezrobotnemu bez kwalifikacji zawodowych, który w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjął dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych, będącej szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej, albo w szkole wyższej, gdzie studiuje się w formie studiów niestacjonarnych, na wniosek może być przyznane stypendium w wysokości 100% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt. 1 ustawy, wypłacane przez okres 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki.

Stypendium przysługuje pod warunkiem nieprzekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Do dochodu nie wlicza się kwoty tego stypendium.

ROZDZIAŁ IV. FORMY POMOCY DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY.

Osoba zarejestrowana jako poszukująca pracy może korzystać z pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. Ponadto:

Poszukującego pracy, który:

1. jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
2. jest zatrudniony u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość, lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji,
3. otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny, określone w odrębnych przepisach,
4. uczestniczy w zajęciach w centrum integracji społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,
5. jest żołnierzem rezerwy,
6. pobiera rentę szkoleniową,
7. pobiera świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust 6 ustawy,
8. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem.

Powiatowy Urząd Pracy może skierować do odbycia szkolenia, sfinansować koszty egzaminów i licencji, udzielić pożyczki szkoleniowej lub sfinansować koszty studiów podyplomowych. Z form tych osoby korzystają na zasadach jak zarejestrowane osoby bezrobotne z tą różnicą, iż w okresie odbywania szkolenia i studiów podyplomowych stypendium poszukującemu pracy nie przysługuje. **Pracownicy oraz osoby wykonujące inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w wieku 45 lat i powyżej**, zainteresowani pomocą z rozwoju zawodowym, po zarejestrowaniu się, Powiatowy Urząd Pracy może skierować do odbycia szkolenia, sfinansować koszty egzaminów i licencji, udzielić pożyczki szkoleniowej lub sfinansować koszty studiów podyplomowych. Z form tych osoby korzystają na zasadach jak zarejestrowane osoby bezrobotne z tą różnicą, iż w okresie odbywania szkolenia i studiów podyplomowych stypendium poszukującemu pracy nie przysługuje.

Osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którą stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i która nie jest uprawniona do zasiłku przysługuje pokrycie składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie pierwszych czterech kwartałów po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego, **jeżeli:**

- 1) w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczenia pozostawała w stosunku pracy lub w stosunku służbowym i osiągała wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, wynoszące co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę przez okres 365 dni i stosunek ten został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- 2) podatek z gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego nie przekracza kwoty podatku rolnego z 5ha przeliczeniowych, albo w przeliczeniu na 1 członka gospodarstwa domowego niemającego stałych pozarolniczych źródeł dochodu, nie przekracza kwoty podatku rolnego z 1 ha przeliczeniowego.

Ponadto rolnikowi zwolnionemu z pracy spełniającemu w/w warunki Starosta może:

- sfinansować koszty szkolenia w celu podjęcia zatrudnienia lub pozarolniczej działalności gospodarczej (w okresie szkolenia rolnikowi przysługuje stypendium oraz odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z odbywaniem szkolenia, na zasadach przewidzianych dla bezrobotnych),
- przyznać jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt. 2 na podjęcie pozarolniczej działalności lub na zakup ziemi, nie wyłączając działalności wytwórczej lub usługowej związanej z rolnictwem.

ROZDZIAŁ V. FORMY WSPARCIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w PUP jako poszukująca pracy nie pozostająca w zatrudnieniu może korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

1. szkoleń,
2. stażu,
3. prac interwencyjnych,
4. przygotowania zawodowego dorosłych,
5. badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy,
6. zwrotu kosztów przejazdu i zakwaterowania, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy o promocji,
7. studiów podyplomowych.

Wydatki na usługi i instrumenty rynku pracy za osoby niepełnosprawne poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu finansowane są ze środków PFRON. Wydatki na instrumenty i usługi rynku pracy za osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotni finansowane są ze środków Funduszu Pracy.

Wyjaśnienia skrótów użytych w nawiasach:

- **USTAWA:** ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2018r., poz. 1265 ze zm.)
- **ROZP.I:** Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. z 2012r. poz. 1299)
- **ROZP II:** Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009r w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłków dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (Dz.U. z 2009r Nr 136 poz. 1118 z późn. zm.).
- **EWG:** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (EWG) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.
- **EWG:** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (EWG) Nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004.

Po zapoznaniu się otrzymałem/am jeden egzemplarz niniejszej informacji oraz wydruk danych z karty rejestracyjnej.

.....
Podpis i pieczęć pracownika PUP

.....
data i podpis osoby rejestrującej się w PUP